

Martin HENZELMANN (Hamburg), Georgi MITRINOV (Sofia)

**LEXIKALISCHE EINFLÜSSE AUF DIE MUNDARTEN VON CHLOI
(KOMOTINI/GRIECHENLAND) UND GORNI JURUCI
(KRUMOVGRAD/BULGARIEN): KONTRASTIVE BETRACHTUNGEN ZU
ISOTOPIEN IM BEREICH DER GESUNDHEITSTERMINOLOGIE**

**[Lexical Influences in the Dialects of *Hloi* (Komotini, Greece) and *Gorni Yurutsi*
(Krumovgrad, Bulgaria): Contrastive Studies of Health Terminology]**

Abstract: In this paper, we will focus on some lexical features characteristic of the dialects spoken in the villages of Hloi (Greek Χλόη = Bulgarian Hebilevo/Хебилево) in the Greek region of Komotini (Κομοτηνή = Gyumyurdzhina/Гюмюрджина) and of the related dialects in the nearby village of Gorni Yurutsi (Горни Юруци) in the Bulgarian region of Krumovgrad. In particular, we will pay attention to isotopically significant terminology in the fields of health, healthcare, illness, and related phenomena. The local language variety spoken in both the Greek and the Bulgarian villages is clearly identified as a Bulgarian-based Rhodopean dialect, but the two villages deal with radically different conditions of language contact. In the first section, we will give a short overview of the problems of language contact in general. Then, in section two, we will focus on health terminology. We compare language materials collected on the two sides of the border, and discuss the impact of language contact in this area. Our conclusion is that contact-induced change is observed on both sides of the Bulgarian-Greek border, but it takes very different forms in Bulgaria and Greece due to quite different and very complex language influences.

Keywords: Bulgarian Rhodopean Dialects; Language Interference; Health Terminology; Terminological Vocabulary; History of the Bulgarian Language

DICTIONARIES

АБР = *Английско-български речник*. Т. 2, К – Z. София: ИК „Емас“. 2000. [ABR = *Angliysko-balgarski rechnik*. Т. 2, К – Z. Sofia: ИК „Емас“. 2000.]

БЕР = *Български етимологичен речник*. Т. 1, А – З. София: Издателство на БАН. 1971. [BER = *Balgarski etimologichen rechnik*. Т. 1, А – Z. Sofia: Izdatelstvo na BAN. 1971.]

БЕР = *Български етимологичен речник*. Т. 3, крес – минго. София: Издателство на БАН. [BER = *Balgarski etimologichen rechnik*. Т. 3, kres – mingo. Sofia: Izdatelstvo na BAN. 1986.]

ГБР = *Гръцко-български речник*. София: МАГ – 77. 2004. [GBR = *Gratsko-balgarski rechnik*. Sofia: MAG – 77. 2004.].

СР = *Старобългарски речник*. Т. 1, А – Н. София: Издателство „Валентин Траянов“. 1999. [SR = *Starobalgarski rechnik*. Т. 1, А – Н. Sofia: Izdatelstvo „Valentin Trayanov“. 1999.].

Стойчев 1965: Стойчев, Т. Родопски речник. – *Българска диалектология. Проучвания и материали*, 2 (1965), 119-314. [Stoychev, T. 1965: Rodopski rechnik. – *Balgarska dialektologia. Prouchvania i materialii*, 2 (1965), 119-314.].

Стойчев 1970: Стойчев, Т. Родопски речник. Първо допълнение. – *Българска диалектология. Проучвания и материали*, 5 (1970), 152-221. [Stoychev, T. 1970: Rodopski rechnik. Parvo dopalnenie. – *Balgarska dialektologia. Prouchvania i materialii*, 5 (1970), 152-221.].

Стойчев 1983: Стойчев, Т. Родопски речник. Второ допълнение. – *Родопски сборник*, 5 (1983), 287-353. [Stoychev, T. 1983: Rodopski rechnik. Vtoro dopalnenie. – *Rodopski sbornik*, 5 (1983), 287-353.].

ТБР = *Турско-български речник*. София: Наука и изкуство. 1962. [TBR = *Tursko-balgarski rechnik*. Sofia: Nauka i izkustvo. 1962.].

Кара-Хотџа 2017: Кара-Хотџа, Р. *Васико морфолоγико λεξικο της Πομακικης*. Ξανθη: Pom Lex. [Karahodzha, R. 2017: *Vasiko morfologiko lexiko tis Pomakikis*. Xanthi: Pom Lex.].

Θεοχαριδης 1996а: Θεοχαριδης, Π. *Πομακοελληνικο λεξικο*. Θεσσαλονικη: Αίγειρος. [Theoharidis 1996: Theoharidis, P. 1996. *Pomakoelliniko lexiko*. Thessaloniki: Aigeiros.].

PEG = *Pomak dictionary. Pomak-English Glossary*. 2005. <<http://pomakdictionary.tripod.com/index/id3.html>>, retrieved on 10.03.2020.

REFERENCES

Дуличенко 2004: Дуличенко, А. *Славянские литературные языки. Образцы текстов*. Том I+II. Тарту: Universitas Tartuensis. [Dulichenko 2004: Dulichenko, A. *Slavyanskiie literaturnye yazyki. Obraztsy tekstov*. Tom I+II. Tartu: Universitas Tartuensis.].

Дуличенко 2016: Дуличенко, А. *Введение в славянскую филологию. Учебное пособие*. Москва: Флинта – Наука. [Dulichenko 2016: Dulichenko, A. *Vvedenie v slavyanskuyu filologiyu. Uchebnoe posobie*. Moskva: Flinta – Nauka.].

Кирил 1960: Патриарх Кирил. *Българомохамедански селища в Южни Родопи (Ксантийско и Гюмюрджинско)*. София: Синодално книгоиздателство. [Kiril 1960: Patriarh Kiril *Balgaromohamedanski selishta v Juzhni Rodopi (Ksantiysko i Gyumurdzhinsko)*. Sofia: Sinodalno knigoizdatelstvo.].

Митринов 2011а: Митринов, Г. *Южнородопските български говори в Ксантийско и Гюмюрджинско (по данни от Помашко-гръцки речник на Петрос Теохаридис – Солун, 1996)*. София: Фондация ВМРО. [Mitrinov 2011a: Mitrinov, G. *Juzhnorodopskite balgarski*

govori v Ksantiysko i Gyumyurdzhinsko (po dannii ot Pomashko-gratski rechnik na Petros Teoharidis – Solun, 1996). Sofia: Fondatsia VMRO.]

Митринов 2011b: Митринов, Г. За критериите при класификацията на славянските литературни микроезици („помашки език“). – В: *Проблеми на социолингвистиката. Т. X. Езикът и социалният опит. Материали от Десетата конференция по социолингвистика, посветена на 70-годишнината на академик Михаил Виденов. София, 10-11 април, 2010.* София: ИК „Знак’94”, 174-179. [Mitrinov 2011b: Mitrinov, G. Za kriteriite pri klasifikatsiata na slavyanskite literaturni mikroezitsi („pomashki ezik“). – In: *Problemi na sotsiolingvistikata. T. X. Ezikat i sotsialniat opit. Materiali ot desetata konferentsia po sotsiolingvistika, posvetena na 70-godishninata na akademik Mihail Videnov. Sofia, 10-11 april, 2011.* Sofia: ИК „Znak’94”, 174-179.].

Митринов 2015: Митринов, Г. Южнородопските български говори в Гюмюрджинско (фонетични особености). – *Българска реч*, 3 (2015), 54-60. [Mitrinov 2015: Mitrinov, G. Juzhnorodopskite balgarski govori v Gyumyurdzhinsko (fonetichni osobenosti). – *Balgarska rech*, 3 (2015), 54-60.].

Митринов 2019: Митринов, Г. *Българското говорно богатство в Югоизточните Родопи. Говорът на с. Хебилево, Гюмюрджинско (Гърция) и на с. Горни Юруци, Крумовградско (България).* София: e-book. [Mitrinov 2019: Mitrinov, G. *Balgarskoto govorno bogatstvo v Jugoiztochnite Rodopi. Govorat na s. Hebilevo, Gyumyurdzhinsko (Gartsia) i na s. Gorni Yurutsi, Krumovgradsko (Balgaria).* Sofia: e-book.].

Скорвид 2017: Скорвид, С. С. (ред.): *Миноритарные и региональные языки и культуры Славии.* Москва: МИК. [Skorvid 2017: Skorvid, S. (red.): *Minoritarnye i regionalnye yazyki i kultury Slavii.* Moskva: MIK.].

Καραχотζα 1996: Καραχотζα, Ρ. *Γραμματική Πομακικής Γλωσσας. Απρίλιος 1996.* Εκδοση Δ’ σωμα στρατου. [Karahodzha 1996: Karahodzha, R. *Grammatiki Pomakikis Glossas. Aprilios 1996.* Ekdosi D’ soma stratou.].

Θεοχαριδης 1996b: Θεοχαριδης, Π. *Γραμματική της Πομακικής γλωσσας. Παράρτιμα φράσεις και κείμενα.* Θεσσαλονίκη: Αίγειρος. [Theoharidis 1996a: Theoharidis, P. *Grammatiki tis Pomakikis Glossas. Parartima fraseis kai keimena.* Thessaloniki: Aigeiros.].

Aarbakke 2012: Aarbakke, V. Pomak Language Usage and the Spell of Nationalism: The Case of the Pomaks in Greece. In: Greenberg, R. D., Nomachi, M. (eds.): *Slavia Islamica. Language, Religion and Identity.* Sapporo, 149-177. [Slavic Eurasian Studies, 25].

Angelov 2017: Angelov, A. G. Pluricentric Slavic Languages. – *Linguistique balkanique*, 56 (2017), 1, 3-10.

Henzelmann 2015: Henzelmann, M. *Authentizität als treibende Kraft bei der Herausbildung slavischer Mikroliteratursprachen (am Beispiel des Pomakischen und des Schlesischen).* München u.a.: Verlag Otto Sagner. [Specimina philologiae Slavicae, 185].

БАЛКАНСКО ЕЗИКОЗНАНИЕ
LINGUISTIQUE BALKANIQUE

Kahl 2017: Kahl, T. Slawen und Griechen. Mehr als Nachbarn. In: H.-D. Blume, C. Lienau. (Hrsg.): *Griechen und ihre Nachbarn*. Münster: LIT-Verlag, 52-81. [Choregia. Münstersche Griechenlandstudien, 15].

Thomason & Kaufman 1988: Thomason, S. G., Kaufman, T. *Language Contact, Creolization, and Genetic Linguistics*. Berkeley/Los Angeles: University of California Press.

Dr. phil. Martin Henzelmann

University of Hamburg (UHH)
Faculty of Humanities
Department of Languages, Literature and
Media II (SLM II)
Institute of Slavic Studies
Hamburg, Germany
E-Mail: martin.henzelmann@uni-hamburg.de

Associate Professor Dr. Georgi Mitrinov,
PhD

Bulgarian Academy of Sciences (BAS)
Department for History of Bulgarian
Language
Sofia, Bulgaria
E-Mail: g.mitrinov@ibl.bas.bg

Published on: 21 Dec. 2020